

Jerzy Piekalski, Czesław Lasota

Wrocław - Stare Miasto. Kościół św. Elżbiety

Informator Archeologiczny : badania 20, 166

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WROCLAW - STARE MIASTO
Kościół św. Elżbiety

Politechnika Wrocławska
Instytut Historii Architektury,
Sztuki i Techniki

Badania prowadził mgr Jerzy Piekalski pod kierownictwem dr. Czesława Lasoty. Finansował NKZ we Wrocławiu. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne, kościoły późnoromański i gotycki.

Prace przeprowadzono w obrębie krypty będącej w budowie, obejmującej swym zasięgiem wachodnie przeszło nawy głównej i środkową część prezbiterium obecnego kościoła. Wymiary krypty będą wynosiły 25/EW x 9,25/NS m. Długość odcinka przebadanego dotychczas wynosi w linii E-W 19,5 m.

Przebadane nawarstwienia układały się w trzy zespoły: poprzedzający budowę świątyni późnoromańskiej, związany z jej realizacją i funkcjonowaniem oraz powstały podczas budowy i użytkowania obecnego kościoła gotyckiego.

Na zespół najstarszy składają się: pierwotny humus zawierający w stropie luźne ułamki naczyń kultur łużyckiej i przeworskiej oraz cmentarzysko, z którego wyeksplorowano 47 pozabawionych wyposażenie grobów i towarzysząca im warstwa. Zmarli chowani byli w zbitych żelaznymi gwoździami trumnach, umieszczonych w prostokątnych w rzucie poziomym jamach o głębokości 50-150 cm. Wszystkie szkielety leżały w pozycji wyprostowanej na wznak, z rękami wyciągniętymi wzdłuż tułowia, czaszką na zachód. Zawarta w jamach ceramika wczesnośredniowieczna datuje cmentarzysko na okres miasta przedlokacyjnego /XII/XIII w./.

Nawstawa z okresu budowy kościoła późnoromańskiego, datowana cechami detalu architektonicznego na lata 1220-1230 zawierała wypalaną redukcyjnie ceramikę późnośredniowieczną, tzw. stalowoszarą. Okres funkcjonowania kościoła udokumentowany jest nawarstwianiami mówiącymi o pięciu kolejnych posadzkach i o zmianach wystroju ścian. Wiążące się z tą świątynią 60 grobów pozwala stwierdzić, że do celów sepulkralnych najintensywniej wykorzystywano zachodnią część przebadanego obszaru. Blżej pierwotnego ołtarza ulokowano grobowce służące rodzinom wrocławskiego patrycjatu.

Najmłodszy zespół nawarstwień obrazował sposób budowy obecnego kościoła. Przedstawił on następujący porządek czynności: wykopanie rowu fundamentowego, budowa łąwy oraz najniższych partii fundamentów, nawiezienie podsypu ziemnego podwyższającego poziom o 1,45 - 1,50 m, realizacja filarów i sklepień, położenie posadzki.

Badania będą kontynuowane.

ZABOSTÓW MAŁY, gm. Łowicz
woj. skierniewickie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

ZAWADA, gm. Tarnów
woj. tarnowskie . .

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
w Tarnowie

Badania prowadzili mgr Andrzej Cetera i mgr Jerzy Okoński. Finansował NKZ w Tarnowie. Płaty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Przewodzone badania na podgrodziach od strony południowo-zachodniej. Występowanie obiektów bezpośrednio pod warstwą ornej próchnicy umożliwiło zastosowanie sondażu do rozczytania rozplanowania zabudowy. Sondáže wykonywano w punktach przecięcia się siatki o boku 2 x 1 m. Zbadano w ten sposób 1,5 ha powierzchni grodziska, wyróżniając 26 dużych obiektów archeolo-